



*Aan Wethouder Pieter Litjens,  
Aan de leden van de Bestuurscommissie Centrum,  
Aan de leden van de gemeenteraad van Amsterdam (raadsadres)*

Amsterdam, 29 juni 2017

### **Stop met grote herinrichtingsplannen Plantage Middenlaan.**

*Er is niet veel mis in de buurt, vinden de bewoners. Als er echt problemen zijn, maak dan een fatsoenlijke analyse en zoek dan eerst en vooral naar concrete overzichtelijke en kleinschalige oplossingen. Hou op met zinloze politieke dadendrang.*

De Plantagebuurt wordt geconfronteerd met een grootschalig gemeentelijk bureaucratisch proces, zonder duidelijke sturing, en zonder heldere doelstelling. Dat proces is uit de hand aan het lopen. De speciale full-time projectgroep *herinrichting Plantage Middenlaan* is druk met ontwerpen, doormeten, afstemmen en overleggen met allerhande diensten. Men lijkt iets enorms tot stand te willen brengen.

Waar gaat het om? De aanleiding was de wens van gemeente en/of GVB om de vluchtheuvels van de tramhalte bij Artis te verbreden. Er waren plannen gemaakt en zonder verdere plichtplegingen was besloten wat bomen te kappen. Daardoor zou het historische beeld van de Plantage Middenlaan nogal aangetast worden en dat leidde niet verbazingwekkend tot veel protesten uit de buurt. De gemeente schrok van het protest, stopte het plan, en begon met een nieuwe inventarisatie.

Dat leidde tot een, op zich sympathiek maar niet erg helder, proces van inspraak onder het motto 'roept u maar'. Iedereen vindt wat, en voor alles is wat te zeggen. De gemeente kwam daarna met de lijst van verzamelde wensen, waarop onder meer, in willekeurige volgorde: meer ruimte voor fietsers en voetgangers, minder ('sluip')verkeer, vergroening, geen parkeerplekken opheffen, geen bomen kappen, bredere haltes, ruimte voor hulpdiensten, goede toegankelijkheid van de buurt, en ga nog maar even door. Geen prioriteitstelling. En geen achterliggende visie.

Deze lijst was voor de projectgroep 'de opdracht waar we mee op pad zijn gestuurd'. Waar en hoe precies de besluitvorming plaatsvindt, hoe belangen worden gewogen, wie de stakeholders zijn, dat alles werd nooit helemaal duidelijk.

Inmiddels zijn we beland in een gestaag doordenderende exercitie. De projectgroep heeft 23 varianten bedacht en uitgewerkt. Plantage Middenlaan autovrij, de tramhalte op verschillende plekken - voor en na het stoplicht of gesplitst - verschillende vormen van eenrichtingverkeer, fietsstraat, fiets met auto, auto met tram. En iedere variant wordt in een schier eindeloze - maar feitelijk schijnbare - zorgvuldigheid aan de lange lijst van wensen getoetst en op basis daarvan al dan niet als 'kansrijk' gekenschetst.

De bewoners zien dit alles op zich af komen, en ze constateren dat ze geen van die varianten willen. Zo leidt het afsluiten van of eenrichtingsverkeer over de Plantage Middenlaan vanzelfsprekend en onvermijdelijk tot toename van verkeer door de smalle parallelle straten, en tot kwetsbaarheid ten aanzien van de toegankelijkheid van de buurt.

Waarom gebeurt dit allemaal? Waarom doen we dit? Wat levert ons dit op? En wie wil dit eigenlijk? Maar vooral: Wat is eigenlijk het probleem, en waar is de analyse? Pas dan kan je gaan nadenken over een beste oplossing.

De buurt ziet helemaal geen groot probleem, en wil dus geen grote ingrepen. Als nodig voor bepaalde wensen of omstandigheden kan er altijd een beetje geschoven. Vanaf het moment dat er een paar jaar geleden ineens een politiehuisje op de rijbaan voor de Hollandse Schouwburg kwam, gingen van de ene op de andere dag de auto's over trambaan. Dat gaat sindsdien prima. Zo kunnen we waar nodig heus nog wel wat bedenken.

Maar de projectgroep presenteert nu radicale verkeersconcepten die ingrijpende gevolgen hebben op het woon- en leefklimaat van de bewoners. Er is geen behoorlijke afweging of besluitvorming mogelijk als er geen prioriteitstelling is en als niet duidelijk wie de belanghebbenden zijn en hoe belangen worden afgewogen.

Draait het in de kern nou om een bredere of veiliger tramhalte? De buurt kwam met een nogal breed gedragen voorstel voor meer ruimte door een strengelspoor bij de halte. Die optie werd echter door de projectgroep van tafel geveegd omdat verleggen van het spoor te duur zou zijn. Dat illustreert dat het proces toch niet zo open is, niet zo gericht is op 'wat de buurt wil' als men voordoet.

Als goede voorstellen worden afgewezen om financiële redenen, dus als de kosten uiteindelijk de bepalende factor zijn, en er daardoor varianten met veel nadelen 'kansrijk' worden, laten we er nu dan alsjeblieft mee ophouden, zeggen de bewoners. Wacht dan tot over een paar jaar geld vrij komt voor groot onderhoud van het spoor. Laat het zoals het is, de nul-optie, en neem een paar kleine maatregelen om de haltes wat veiliger te maken. Maar daar kan de projectgroep, zeggen ze, niet mee aankomen bij de wethouder, want dat voldoet niet "aan de opdracht waar ze mee op pad zijn gestuurd". En zo is er een zinloos kringetje rond. En rijst het vermoeden dat de belangen van de bewoners moeten wijken voor de wensen van het GVB.

Vertrouwen tussen burger en bestuur zou moeten groeien, vindt de stad. Amsterdam wil dat bewoners een zwaarwegende stem hebben bij de inrichting van hun buurt. Maar opnieuw blijkt de praktijk weerbarstig. Weer lijkt het erop dat de gemeente zijn eigen koers uitzet, en voelen de bewoners zich aan de kant staan. De "lijst van wensen" lijkt inmiddels zodanig uitgehard dat de suggesties, wensen en bezwaren vanuit de buurt het proces nauwelijks meer lijken te beïnvloeden. En blijven er uiteindelijk slechts voor de buurt onacceptabele varianten over. De buurt de afgelopen tijd al meer voor de kiezen gehad, de onheldere processen, de schijninspraak en schijnbetrokkenheid..

Wil de buurt dan niks? Natuurlijk wel. Iedereen kan zich vinden in kleine maar effectieve maatregelen, zoals 30 km zone, drempels bij een school of bij een halte, of een versmalling om het doorgaande verkeer wat te ontmoedigen. En er zijn nog wel meer voorstellen over tafel gegaan.

Maar stop dit op hol geslagen project. Als je wat wilt, maak dan eerst een heldere analyse van werkelijk problemen, definieer de uitgangspunten én de budgettaire kaders. En overweeg in elk geval eerst het behoud van de huidige situatie met kleine aanpassingen om reële knelpunten aan te pakken.

***Hou er mee op! We willen geen Plantage op de schop.***

Hans Soetekouw en Petra Catz  
Namens het bestuur van de Plantage-Weesperbuurtvereniging  
Plantage Middenlaan 9 1018 DA Amsterdam 0651213865 [petra@campcatz.nl](mailto:petra@campcatz.nl)